

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ангилалтын код 13.020

Байгаль орчны хамгаалал Аж ахуй нэгжийн экологийн паспорт Үндсэн дүрэм	MNS 4219 : 1994
Охрана природы Экологический паспорт промышленного предприятия Основные положения	

Үндэсний стандартчилал, хэмжилзүйн төвийн тэргүүлэгчдийн 1994 оны 05 тоот тогтоолын дагуу 1994 оны 10 дугаар сарын 01-нээс эхлэн мөрдөнө.

Энэхүү стандарт нь аж ахуйн нэгжээс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөг тодорхойлох, аж ахуйн үйл ажиллагааны явцад байгаль орчинг хамгаалах хууль, норм дүрмийн мөрдөлтөнд тавих хяналтыг сайжруулах зорилгоор экологийн паспортыг бий болгох, түүнийг бүрдүүлэх, агууллагыг тодорхойлоход тавигдах үндсэн шаардлагуудыг тогтооно.

1 Ерөнхий зүйл

1.1. Аж ахуй нэгжийн экологийн паспорт нь аж ахуй нэгжийн нөөц баялагийн ашиглалт /байгаль, хоёрдогч г.м/ болон үйлдвэрлэлээс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн холбогдолтой бүх мэдээллийг багтаасан норматив техникийн баримт бичиг болно.

1.2. Экологийн паспорт нь аж ахуй нэгжийн байгалийн нөөц баялаг ашиглалтын түвшин болон түүний байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийн зэрэглэлийг тодорхой үзүүлэлтүүдийн тогтолцоогоор илэрхийлсэн цогц мэдээллийг агуулна.

1.3. Экологийн паспортыг аж ахуйн нэгж өөрийн санаачлагаар бүрдүүлэн хөтөлж мөрдөнө.

1.4. Экологийн паспортыг бүрдүүлэх үндэслэл материал нь үйлдвэрлэлийн үндсэн үзүүлэлт, хаягдлын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээний норм, байгалийн баялаг ашиглах зөвшөөрөл, хий, ус цэвэрлэх байгууламж, тоног төхөөрөмжийн техникийн паспорт, улсын статистик мэдээлэл болон бусад норматив техникийн баримт бичгүүд болно.

1.5. Экологийн паспорт нь улсын статистикийн мэдээллийг оруулахгүй.

1.6. Паспорт бүрдүүлэхэд шаардлагатай үзүүлэлтүүдийг тогтоох лаборатори, багаж төхөөрөмжгүй аж ахуйн нэгж нь уг үзүүлэлтүүдийг тусгай эрх бүхий мэргэжлийн лаборатори, төвүүдээр тогтоолгосон байна.

2 Аж ахуй нэгжийн экологийн паспортын бүтэц агуулга.

2.1. Аж ахуй нэгжийн экологийн паспорт нь дараах хэсгүүдээс бүрдэнэ.

-аж ахуй нэгжийн тухай ерөнхий мэдээлэл /1,2-р хүснэгт/

-аж ахуй нэгжийн байрлаж буй дэвсгэр нутгийн байгаль цаг уурын тодорхойлолт

MNS 4219 : 1994

-үйлдвэрлэлийн технологи, бүтээгдэхүүн, түүхий эд материал хангамжийн товч тодорхойлолт /5-р хүснэгт/

-газар ашиглалтын тухай мэдээлэл /3-р хүснэгт/

-түүхий эд, материалын болон эрчим хүчний нөөц ашиглалт /4,6-р хүснэгт/

-хий мандлын агаарт гаргаж байгаа хаягдал /7,8-р хүснэгт/

-ус хэрэглээ, бохир ус гаргалт /9,10-р хүснэгт/

-хог хаягдал /13,14-р хүснэгт/

-эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт /15-р хүснэгт/

-байгууллагын тээврийн хэрэгслийн тухай мэдээлэл /16-р хүснэгт/

-экологи эдийн засгийн үйл ажиллагаа /11,12,17,18-р хүснэгт/

2.1.1.Аж ахуй нэгжийн байрлаж буй дэвсгэр нутгийн байгаль цаг уурын тодорхойлолтонд:

-цаг уурын нөхцөл /агаарын дундаж температур, салхины хурд г.м/

-хийн мандлын агаарын бохирдлын фон

-усны эх үүсвэр, бохир ус хүлээн авах байгууламж, усны объект дахь усны химийн агуулахын фонын тухай мэдээллийг тусгана.

ТӨГСӨВ.

**АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН ТУХАЙ ЕРӨНХИЙ
МЭДЭЭЛЭЛ**

1 дүгээр хүснэгт

Д/ Д	Мэдээлийн агууллага	Паспорт бүрдүүлэх үед	өөрчлөлт
1	Аж ахуй нэгжийн нэр		
2	Харъяалах дээд байгууллага		
3	Аж ахуй нэгжин хаяг - шуудангийн - холбооны		
4	Удирдлага, холбогдох ажилтны нэр, харилцах утас - дарга - ерөнхий инженер - ерөнхий технологи - БОХ асуудал хариуцсан ажилтан - лаборатори		
5	Харилцах банкны хаяг, дансны дугаар		

2 дугаар хүснэгт

ҮЙЛВЭРЛЭЛИЙН ОБЪЕКТ, ЦЕХ

Д/Д	Үйлдвэрлэлийн объект, цехийн нэр	Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	Үйлдвэрлэлийн хэмээ
А	1	2	3	4

ГАЗАР АШИГЛАЛТ

Код	Эдэлбэр газар /га/ үүнээс								Ариун цэврийн хамгаалалтын бүс	Түр ашиглалтын эдэлбэр газар /га/ үүнээс					
	Бүгд	Барилга байгууламж доорхи			Хатуу хучилттай талбай	Хог, хатуу аягдлын цэг	Бохир ус хуримт- луулах байгууламж	Зүлэгжүүлсэн талбай		Бүгд					
		Үндсэн үйлдвэрлэлийн	Туслах үйлдвэрлэлийн	Захиргаа, аж ахуйн							Барилгын материалын агуулах	Замын байгууламж	Дамжуулах хоолой шугам	Цахилгаан дамжуулах шугам	Бусад байгууламж
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

4 дүгээр хүснэгт

ТҮҮХИЙ ЭД, ТУСЛАХ МАТЕРИАЛЫН ЗАРЦУУЛАЛТ

	Түүхий эд, туслах материалын нэр	Стандарт, техникийн нөхцлийн дугаар	Химийн бүтэц, агуулга	Бэлэн бүтээгдэхүүний хадгалалт	Хэмжих нэгж	Нэгж бүтээгдэхүүнд оногдох түүхий эд, материалын зарцуулалт	Жилийн нийт зарцуулалт
0	1	2	3	4	5	6	7

- А. Байгалийн гаралтай
Б. Бусад

5 дугаар хүснэгт

ХИМИЙН БОДИС, ПЕСТИЦИДИЙН ХЭРЭГЛЭЭ,
ХАДГАЛАЛТ ХАМГААЛАЛТ

Код	Химийн бодис, пестицидийн нэр төрөл	Хор хөнөөлийн зэрэглэл	Хэмжих нэгж	Хилийн хэрэглээ	Нийт хадга- лагдаж байгаа хэмжээ	Хадгал алтын байдал

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЗАРЦУУЛАЛТ

Код	Үйлдвэрлэл бүтээгдэхүүний нэр, төрөл	Эрчим хүчний төрөл						Бусад түлш		Дулааны эрчим хүч			
		Цахилгаан		Нүүрс		Шингэн түлш		бусад	Нэгжид оногдох	Бүгд	үүнээс		
		Бүгд	Нэгжид оногдох	Бүгд	Нэгжид оногдох	Бүгд	Нэгжид оногдох				Нэгжид оногдох	өөрийн эх үүсвэрээс	2-догч түүхий эд ашиглалтаас

ХИЙН МАНДЛЫН АГААРТ ГАРГАХ БОХИРДУУЛАХ БОДИС,
ТҮҮНИЙ ЭХ ҮҮСВЭРИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

0	1	2	3	4	5	6	АҮК, \$		9	Хийн мандлын агаарт гаргаж буй бохирдуулах бодисийн хэмжээ			Хий агаарын холимгойн үзүүлэлт /зайлуулагча ас гарах үед/	
							7	8		10	11	12	13	14
Код	Хаягдал зайлуулах байгууламжийн нэр	Байгууламжийн тех-никийн тодорхойлолт /өндөр, хөндлөн огтлол г.м/	Бохирдуулах бодис гаргагч эх үүсвэр, үйлдвэрлэлийн нэр	Бохирдуулах бодисийн нэр	Бохирдуулах бодисийн хэмжээ /т/	Тоос, хий шүүгч /баригч/ байгууламж, хяналтын багажийн нэр төрөл	Зураг төсөлд зааснаар	Ашиглалтын байдлаар	Хөрөнгө оруулалт мян.төг /хий цэвэрлэгээний зардал мян.төг/жил/	Хамгийн их г/с, ЗДС	Нийлбэр дүнгээр т/хил ЗДС	Нэгж бүтээгдэхүүнд оногдох т/жил	Эзэлхүүн м.куб/с	Температур градус С ⁰

ХИЙН МАНДЛЫН АГААРТ ГАРГАЖ БУЙ БОХИРДУУЛАХ БОДИС
/үйлвэрийн хэмжээнд, т/жил/

Код	Бохирдуулах бодисийн нэр	үйлвэрээс гарч буй нийт бохирдуулах бодисийн бодит хэмжээ	үүнээс		Цэвэрлэх төхөөрөмжөөр дамжсанаас		Хийн мандлын агаарт гаргасан бохирдуулах бодис /бодит хэмжээ/ т/жил	Цэвэрлэгдсэн хаягдлын эзлэх хувь	Хаягдлын зөвшөөрөгдөх хэмжээ /хязгаар/ т/жил	Зөвшөөрөгдсөн хэмжээнээс давсан
			Цэвэрлэх төхөөрөмж дамжиж байгаа	Цэвэрлэгээгүйг ээр хаягдаж байгаа	Цэвэрлэгдсэн	үүнээс эргүүлж ашигласан				

УС ХЭРЭГЛЭЭ*

мян, м³/жил-ээр

Код	Д/Д	Аж ахуй нэгжийн нэр, үйлдвэрлэл үйлчилгээний төрөл	Усны хэрэглээ		үүнээс						үргүй алдагдал
			Төлөвлөснөөр	Бодит хэрэглээ	Технологийн						
					Бүгд	Бүтээгдэхүүнд шингэх	үйлдвэрлэлийн явцад хорогдох	Ундаанд тохирох	Эргэлтийн системээр давтан хэрэглэсэн	Унд ахуйн	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*-ус хэрэглээ, хуваарилалтын схемийг хавсаргана.

-ус татамхийн байгууламж ус хангамжийн сүлжээний нэр, хүч, чадал

-шахуурга өртөөний төрөл, хүч чадал

-ус дамжуулах сүлжээ

-ус хэмжих арга, хэмжүүрийн төрлийн талаар тодорхой тайлбар бичнэ.

БОХИР УС

Код	Д/Д	Гарсан бохир усны хэмжээ, шоо м.хон		Бохир усны агуулга, найрлагын үзүүлэлт														
		Дундаж	Дээд	ХБХ, мг/л	ХХХ, мг/л	РН	Умбуур бодис, мг/л	Температур, гр.С	Нефть бүтээгдэхүүн, мг/л	Органик бодис мг/л	Хорт бодис, мг/л							
															фенол			

Тайлбар: ХБХ- хүчилтөрөгчийн биохимийн хэрэгцээ

ХХХ-хүчилтөрөгчийн химийн хэрэгцээ

РН-устөрөгчийн үзүүлэлт

-тухайн аж ахуй нэгжээс гаргадаг бохир усанд агуулагдах хорт бодис /хром, цайр, мөнгөн ус, тугалга, кадми, мышьяк, никель г.м/ хүснэгтийн 12, 13 /г.м/ дахь баганд бичнэ.

*-бохир ус хаях горим, хэмжээ ба агуулга,найрлагыг хянах, багаж хэрэгслийн талаар тайлбар бичнэ.

ЦЭВЭРЛЭХ БАЙГУУЛАМЖИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Код	Оноор	Цэвэрлэх байгууламжийн нэр, цэвэрлэгээний арга	Хүчин чадал м.куб/жил		Цэвэрлэгээний үр дүн		
			Төслөөр	Бодит ашиглалтаар	ингредиент	Дундаж өтгөрөл ороход, мг/л	/концентра ция гарахад, мг/л

*-бохир ус цэвэрлэгээний технологийн схемийг хавсаргана.

ЭРГЭЛТИЙН УСНЫ СИСТЕМИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Код	Эргэлтийн усны систем	Хамаарагдах үйлдвэрлэл, цехийн нэр	Эргэлтийн усны систем			Хөргөх системийн	Ус бэлтгэлийн шинж чанар	Давтан ашиглах систем		
			Зарцуулалт мян.м куб/жил Төслөөр бодит	Сэлбэлт				Ус ашиглалт		Зарцуулалт мян.м.куб жил төслөөр бодит
				Зарцуулалт мян.куб жил	Сэлбэлтийн хувь			Анхдагч	Хоёрдогч	

ХОГ ХАЯГДЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Код	Хог хаягдлын нэр	Хог хаягдал гаргадагтехнологи үйлдвэрлэл	Хог хаягдлын хорын ангилал /химийн боди-сийн агуулга/	Хог хаягдлын физмк химийн шинж чанар	Тухайн үед байгаа хог хаягдал /зо-риулалтын та-лбай, агуула-хад/ т/жил	Хог хаягдал , т/жил, үүнээс												
						Бүгд	Бусад байгууллагад шилжүүлсэн	Үйлдвэр дээрээ ашигласан	Устгасан	Хадгалагддаг			Хог хаягдлыг ашиглахгүй байгаа шалтгаан					
										Үйлдвэрийн балансд байдаг	Бусал газрын балансд байдаг	Хадгалах зөвшөөрөлтэй						

А.Хатуу
Б.Шингэн

ХОГ ХАЯГДЛЫН САНГИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Код	Хог хаягдлын сангийн нэр, байршил	Талбай хэмжээ, га	Ариун цэвэр хамгаалалтын бүс, м	Хүчин чадал, мян. Т/жил	Ашиглалтын хугацаа	Нэвчилтийн эсрэг экраны төрөл, бүтээц	Ус зайлуулах систем	Орчны байдлыг хянах систем	Хог хаягдлын төрөл	Хог хаягдлыг хадгалахад гарах зардал, мян. Төг

**ЭВДЭРСЭН ГАЗРЫН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ, ХӨРСНИЙ ҮРЖИЛ ШИМТЭЙ
ҮЕИЙН АВСАН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ**

/хэмжих нэгж, га/

Код	Нийт эвдэрсэн газар	Тодорхой ажил хийгдсэн эвдэрсэн газар	Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газар					Үржил шимтэй хэсгийг авч ашигласан						
			Бүгд	Хагалсан тариалах	Бусад эдэлбэр /бэлчээр, амралтын гэх мэт/	Мод суулгасан	Усан сан байгуулсан	Бүгд		үүнээс сайжруулсан				Хадгалж байгаа мян. м. куб
								Талбай	Эзэлхүүн мян. м. куб	үржил шим муутай	Хагалсан талбай	Бусад	Ашигласан мян. м. куб	

ТЭЭВРИЙН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ.

Тээврийн хэрэгслийн төрөл	Тоо ширхэг	Жилд хэрэглэх түлшний хэмжээ литр	Хаягдал г/км			
			СО	Ох	Нүүрс устөрөгч СН	Түлшний уур
Ачааны болон тусгай зориулалтын автомашин: - бензин хөдөлгүүртэй - дизель хөдөлгүүртэй						
Автобус: - бензин хөдөлгүүртэй - дизель хөдөлгүүртэй						
Хөнгөн тэрэг: - бензин хөдөлгүүртэй - дизель хөдөлгүүртэй						
Бусад						

-тухайн авто хэрэгслийн хувьд мэргэжлийн байгууллагаар тогтоолгоно.

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ БОХИРДУУЛСАНЫ
НӨХӨН ТӨЛБӨР**

/мян.төг-өөр/

Код	Бохирдлын хэлбэр	Төлбөр					
		Зөвшөөрөгдөх хэмжээний бохирдол			Зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан бохирдол		
		Тогтоогдсон хэлбэр	Бохирдуулах бодисийн хэмжээ	Төлбөр	Тогтоогдсон төлбөр	Бохирдуулах бодисийн хэмжээ	Төлбөр

БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ БАЯЛАГ АШИГЛАСНЫ БОЛОН
ОРЧНЫГ БОХИРДУУЛСНЫ НӨХӨН ТӨЛБӨРИЙН
ХЭМЖЭЭ /мян.төг/

Д/Д	үзүүлэлт	199 он	199 он	199 он
1	Хийн мандлын агаарын бохирдол			
1.1	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнд			
1.2	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан			
1.3	Осол эвдрэлийн үеийн бохирдолд ногдуулсан торгууль			
2	Усан мандлын бохирдол			
2.1	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнд			
2.2	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан			
2.3	Осол эвдрэлийн үеийн бохирдолд ногдуулсан торгууль			
3	Хог хаягдал			
3.1	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнд			
3.2	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан			
3.3	Осол эвдрэлийн үеийн бохирдолд ногдуулсан торгууль			
4	Нийт төлбөр			
4.1	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнд			
4.2	Зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан			
4.3	Осол эвдрэлийн үеийн бохирдолд ногдуулсан торгууль			
5	Байгалийн баялаг болон түүнээс гаралтай түүхий эдийг норматив хэтрүүлж, иж бүрэн бус ашигласаны төлбөр			
5.1	Ашигт малтмал			
5.2	Газар			
5.3	Ой, ургамал			
5.4	Ан амьтан			
5.5	Ус			
5.6	Агаар			
5.7	Бусад			
6	Байгаль орчныг хамгаалах хууль, дүрэм, стандарт, норм зөрчсөнөөс учирсан хохирлын нөхөн төлбөр			
7	Бүгд			

